

Behandling i Landstinget kommet til dette høje Tings Medlemmers Kundskab netop i dette Øjeblik. Ærede Medlemmer vil sikkert derfor forstaa, at det ikke er muligt at gaa ind paa Ændringsforslagene i Enkelt-heder. Men utvivlsomt vil disse Ændringsforslag, selv om de paa enkelte Punkter er indgribende — for nogles Vedkommende betyder de en Forbedring af Forslaget fra den Skikkelse, hvori det forlod dette Ting — dog ikke ændre Hovednerven i hele Forslaget, og de kan derfor heller ikke ændre den Stilling, Venstre har indtaget i dette Ting. Ved dette Lovforslag vil efter vor Optattelse en permanent Bolignød blive sikret i dette Land, saa længe Loven bestaar.

Ved dette Lovforslag sikrer man Tilstedeværelsen af en kronisk Bolignød, tilvejebringer en Lovgivning, der vil virke hennende for den mest muligt effektive Udnyttelse af det forhaanden værende Lejlighedsareal, og som vil virke hindrende for Udfoldelsen af det private Initiativ paa dette Omraade, dette Initiativ, uden hvilket Opgaven, Tilvejebringelsen af de fornødne Boliger, maa siges at være absolut og ubetinget uløselig. Og det betyder, at vi her i Landet i denne Sag indtager en anden Stilling, end Tilfældet er i vore Nabolande, hvor man efter Krigstidens Restriktionslovgivning efter en Afviklingsperiode nu i alt væsentligt er gaaet over i frie Forhold; og der lyder saavel fra Sverige som fra Finland Røster, som glædeligvis udtaler, at gennem Tilbagevenden til frie Tilstande er man naaet i alt væsentligt ud over Bolignøden tilbage til normale Tilstande. En saa voldsom Indgriben i Ejendomsretten som en Opretholdelse af en Lovgivning af den Karakter og det Omfang, som Talen her er om, som paa mange Punkter betyder en Forstærkelse af den Indflydelse, som Myndighederne havde paa Boligomraadet under Krigen, en saadansom Indgriben i Ejendomsretten, en saadan Udnyttelse af Samfundsmagten overfor den private Ejendomsret, som der her er Tale om, er altsaa forladt i vore Nabolande. Man har der erkendt, at paa dette Omraade kan man til syvende og sidst som Forholdene nu ligger i Verden, lige saa lidt blive bag kunstige Mure, som Tilfældet er f. Eks. paa Prisoemraadet, hvor det ærede Medlem Hr. Rode jo for ret nylig i dette høje Ting erkendte, at med de nye Tider, vi nu var inde i, maatte ogsaa nye Veje paa dette Omraade følges; og ligesaa gælder det paa Boligomraadet.

Vi erkender fra Venstres Side, at Boliger er en Livsfornødenhed; og da Tilbud og Efterspørgsel ikke staar i regulerede

Forhold til hinanden i alle Landets Egne, saaledes at Boligprisen paa rimelig Vis derigennem bestemmes, erkender vi, at en fuldstændig fri Bane for Udnyttelse af Ejendomsretten til Boliger endnu ikke kan gives. Og vi ønsker heller ikke at give den. Vi har ved Sagens tredie Behandling her i dette høje Ting forud for dens Over-sendelse til det høje Landsting redegjort for vort Standpunkt, hvilket ogsaa er sket gennem vore Bemærkninger i Betænkningen forud for anden Behandling her i Tinget. Vi mener, at effektivt virkende Bestemmelser imod Boligaager er fornødne, og vi har tilsagt vor Medvirkning til Tilvejebringelsen af saadanne Bestemmelser for at hindre, at der indtræder et Misforhold mellem Ydelsen for det lejede og Værdien af det lejede. Vi har erklæret os rede til at medvirke til en moderat Forlængelse af Gyldighedstiden for Lejemaal, hvor Forholdene maatte gøre en saadan Forlængelse naturlig og rimelig, og vi tror, at med saadanne Bestemmelser vil den Sikkerhed, som er fornøden for Tilbagevenden til ordinære Tilstande paa dette Omraade, være skabt.

Men dernæst mener vi, at det, det kommer an paa, er at tilvejebringe saa gunstige Vilkaar som muligt for Boligbyggeri, for Frembringelsen af nye Boliger. Der er jo ikke een af de Lovbestemmelser, vi her vedtager, som skaber een Lejlighed mere end dem, der i Forvejen er. Det gælder om at skaffe saa fri Bane som muligt for Boligbyggeriet, og vi har i denne Forbindelse peget paa Betydningen af en Simplifikation af Byggevedtægterne, af hele det komplicerede og snærende System, paa Ønskeligheden af at naa til Lempelser i disse Vedtægter. Vi har gjort opmærksom paa Betydningen af at naa til en hurtigere administrativ Behandling af alle Byggesager. I saa Henseende vilde det utvivlsomt være af Betydning at faa fastslaaet visse Normaltyper af Boliger, saaledes at man gennem saadanne Standardtyper kunde faa en hurtigere Behandling af Ansøgninger om Statslaan til saadanne Typer og af Sager vedrørende Opfyldelsen af Byggevedtægter.

Vi har imidlertid ikke fundet Sangbund for disse vore Betragtninger hos de i dette Ting paa dette Omraade samvirkende Partier. Man har ment, at de Veje, der en Gang i Krigsperioden blev betraadt paa Boligomraadet, skal vandles til Ende, og Partierne har jo Styrke til at gennemføre denne deres Anskuelse, kun maa det efter min og efter Venstres Opfattelse for det danske Samfunds Skyld beklages, fordi det, man her